

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zdravá mateřská škola Desná, okres Jablonec nad Nisou

Adresa: Údolní 212, 468 61 Desná v Jizerských horách

Identifikátor školy: 600 077 829

Termín konání inspekce: 19. – 21. květen 2004

Čj.:	h5-1073/04-1075
Signatura:	oh3ax122

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zdravou mateřskou školu Desná, okres Jablonec nad Nisou zřizuje město Desná v Jizerských horách, Krkonošská 318, část Desná II jako příspěvkovou organizaci. Součástí mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování dětem a zaměstnancům školy. Kapacita mateřské školy je 83 dětí. Již několik let je mateřská škola dvoutrídňá, aktuálně ji navštěvuje 37 dětí, z toho bylo v době přijetí pět dětí mladší tří let.

Od 8. 12. 1997 je škola přijata do sítě projektu „Zdravá mateřská škola“ čj.: 17 147/95-24, který garantuje Státní zdravotní ústav (SZÚ). Výchovně-vzdělávací program školy je zpracován v souladu s „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“ čj. 14 132/01-22.

Provoz mateřská škola zajišťuje od 6:15 do 15:30 hodin.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

O děti pečují čtyři pedagogické pracovnice. Všechny vystudovaly střední pedagogickou školu a získaly odborné pedagogické vzdělání pro učitele mateřské školy. Tři mají dlouholetou pedagogickou praxi 21 – 27 let. Ředitelka je ve funkci od roku 1989, do vedení právního subjektu byla jmenována k 1. 1. 2003.

Pracovní úvazky učitelek jsou kráceny a na škole vykonávají další pracovní činnosti. Rozpis služeb a přizpůsobení provozu umožňuje souběžné působení pedagogů a přiměřené zajištění náročných činností v centrech aktivit.

Učitelky se účastní pracovních dílen a konferencí, pořádaných SZÚ k zajištění programu „Zdravá mateřská škola“, který nese nyní název „Škola podporující zdraví“. Společně zpracovávané hodnocení tříletého projektu zasílají SZÚ, který školám uděluje certifikát.

Organizace provozu je funkční, odpovídá potřebám a zaměření školy. Je podložena organizačním řádem a převedením některých kompetencí na pracovníky. Kontrola ze strany ředitelky je důsledná.

Vzhledem k velikosti zařízení probíhá předávání informací pracovníkům, jejich vedení a kontrola při osobním jednání ředitelky a na operativních poradách. Hospitace probíhají formou orientačních vstupů a při každodenní spolupráci všech pedagogů. Písemné záznamy jsou spíše formální. Zjištěné skutečnosti ředitelka s pracovníky průběžně konzultuje a společně z nich vyvozují závěry, které se promítají do jejich další práce. Pravidelně a důkladně je prováděna společná analýza se stanovením úkolů a odpovědnosti jednotlivců směrem k realizaci stanoveného programu školy.

Vzhledem ke každoročně se měnícímu počtu dětí, nemůže ředitelka školy stanovit dlouhodobější strategii v personálním zajištění, včetně výše pracovních úvazků. Tuto situaci způsobuje nepříznivý oblastní demografický vývoj.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Dvoupatrová budova mateřské školy původně sloužila pro tři oddělení. Proto jsou vnitřní prostory poměrně nadstandardní. Místnosti, nyní užívané mateřskou školou, jsou účelově zařízené (prostorná jídelna, stálá ložnice, vybavená tělocvična). V budově jsou vhodné prostory zabezpečující zázemí také pedagogickému i provoznímu personálu. Podkroví pronajímá zřizovatel k jinému účelu (dvě bytové jednotky).

Využívání propojené třídy s hernou a příslušenstvím oběma skupinami není pro vytvoření identity třídy zcela optimální, zohledňuje však aktuální počet zapsaných dětí a efektivní využití prostoru. V užívaném podlaží se mohou děti volně pohybovat. Na některé činnosti a na jídlo přecházejí z patra do přízemí a z důvodu bezpečnosti jsou proto spojovací dveře v chodbě uzavřené. Prostorná šatna je využita k výstavě dětských prací a informování rodičů zprávami na nástěnce i s obrazovým materiálem, zachycujícím významné akce školy.

Uspořádání herních koutků poskytuje dětem klidný a nerušený prostor pro námětové hry a některé individuální zájmy. Bohatá je zásoba pomůcek a didaktického materiálu. Některé vybavení je starší a vyžaduje inovaci a doplnění. Židle jsou jednotné velikosti a neodpovídají různému vzrůstu dětí.

K motivaci a hudebním aktivitám je využíváno piáno, přehrávač, televize a video. Tělesné aktivity podporuje vhodně zařízená tělocvična.

Školní knihovna je bohatě vybavená klasickou i moderní dětskou a odbornou literaturou, mnohé tituly především publikace o zdravém životním stylu si půjčují i rodiče.

Budovu obklopuje zahrada se vzrostlými stromy, poskytujícími přirozené zastínění, vhodná k celoročnímu pobytu. V zimním období je využíván i malý dětský vlek. Členitý terén a současné vybavení umožňuje dětem realizovat relaxační, zábavné a zájmové aktivity. Kovové průlezky a další nářadí jsou však již zastaralé, vedení školy plánuje obnovu zahradního areálu i oplocení.

Mateřská škola podporující zdraví se ve svém programu zaměřuje na vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu. Prostorové podmínky tento záměr podporují a pro další zlepšení prostředí má ředitelka školy zpracován plán materiální obnovy, který ve spolupráci se zřizovatelem podle finančních možností průběžně realizuje.

Materiálně-technické podmínky podporují vzdělávací cíle školy a jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací program školy „Zdravá mateřská škola“ vychází ze zásad přispívajících k tvorbě podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu a k výchově ke zdravému životnímu stylu. Školní program je rozpracován do třídního kurikula obsahujícího hlavní

tematické celky dle ročních období a prostředky plnění výchovných cílů, pro mladší děti je zpracován rozvoj osmi typů inteligence. Součástí jsou podrobné dílčí plány akcí školy pro rodiče a děti, plán spolupráce se základní školou, propagace na veřejnosti a další.

Vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

V přehledech výchovné práce je zaznamenán průběh denních aktivit, záznamy o dětech sledují vývoj jednotlivých dětí. Povinná dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu s drobnými nedostatky.

Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Souhrnná analýza výchovně-vzdělávací práce z hlediska zásad podpory zdraví obsahuje dílčí hodnocení hlavních principů stanovených v programu školy. Je sestavena kriticky a vyplývají z ní konkrétní doporučení ke zlepšení práce jednotlivých pracovníků. Každý rok jsou zpracována kritéria hodnocení úspěšnosti programu „Školy podporující zdraví“ a jednou za tři roky kolektiv učitelek zasílá souhrnnou analýzu projektu svému garantu – Státnímu zdravotnímu ústavu.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je příkladná.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti vychází z počtu dětí (v době inspekce bylo přítomno celkem 23 dětí). Setkávání při společném stravování, pobytu venku a dalších vhodných příležitostech působí pozitivně na socializaci dětí, jejich společné soužití. Spojení skupin při frontálně řízených aktivitách však ovlivňuje negativně uplatnění individuality a snižuje možnost emocionálního zapojení všech dětí. Organizace center aktivit a činnosti ve skupinách oproti tomu umožňuje dětem výběr z více činností podle jejich zájmu, respektuje aktuální náladu dítěte i jeho individuální tempo.

Z filosofie školy vyplývá cílené působení na spokojené prožívání dětí a upevňování zdraví. Je zohledněna diferencovaná potřeba spánku, jsou důsledně dodržovány délky a vhodná náplň pobytu venku, celoročně je realizován pitný režim, každodenně jsou děti otužovány omýváním žínkou či sprchováním, denně si čistí zuby.

Rodiče jsou při předávání dětí denně v kontaktu s učitelkami, další zprávy mají na informačním panelu v šatně, mohou volně vstupovat do tříd a jsou často účastníky školních akcí. Výjimečným materiálem je školní časopis „Srdíčko“, ve kterém učitelky zveřejňují nejen aktuální dění v mateřské škole, ale slouží rodičům i jako metodický rádce.

Autoevaluace školy je zpracovaná podle metodiky „Zdravé mateřské školy“. Týdně je hodnocena úspěšnost a prožívání jednotlivých dětí, ze závěrů učitelky vycházejí při své další práci. Každoročně celý kolektiv vypracovává podrobnou zpětnou vazbu, garant projektu (SZÚ) ze záznamů vytváří hodnotový graf, znázorňující kvalitativní posun působení mateřské školy v různých oblastech.

Organizování výchovně-vzdělávacího procesu je na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníc

Všechny pedagogické pracovnice absolvovaly odpovídající vzdělání pro mateřskou školu. Odborná kvalifikace učitelek pro zvolený program se projevovala v důkladné znalosti potřeb dětí, výborné organizaci center aktivit a především v jejich osobní angažovanosti.

Spontánní a řízené činnosti

Děti ke hrám samostatně využívaly hračky, pomůcky (např. na procvičení obratnosti rukou a koordinaci pohybů - „fazole“), ale i sportovní zařízení třídy, spolupracovaly mezi sebou a často se obracely i na učitelky. Ty jim byly vždy nápomocny, svým empatickým přístupem podporovaly dětské pozitivní prožívání a uspokojení potřeb. V námětových hrách si děti tříbily své vzájemné vztahy, vytvářely základy sociálních kontaktů a uplatňovaly osobní zkušenosti (např. z návštěvy u lékaře).

Dobře promyšlené společné aktivity v elipse začínaly poměrně brzy - většinou krátce po 8:00 hodině, později přichází děti tak jsou ochuzeny o volnou spontánní hru. Učitelky využívaly k motivaci různorodé, pestré metody, navazující na předchozí zážitky z pozorování a samy nápaditým kostýmem představovaly symboly přírody (matka příroda). Řízený rozhovor a vhodná volba otázek, vycházející ze zkušeností dětí (např. o výletě na Souš, ohleduplné chování v přírodě, co k přírodě patří) stimulovaly jejich komunikativní dovednosti, chápání souvislostí. Jednoduché činnosti s vhodně zvolenými pomůckami děti vždy velmi upoutalo (např. řeka – pramínek, mraveniště), narozdíl od abstraktní motivace bez názoru.

Řízené činnosti, předkládané v centrech aktivit a realizované většinou po celý týden, byly vzorně připravené a motivací propojené se zážitky z pobytu venku a zaměřené na rozvoj kognitivních schopností dětí. Zvolenou formou při samostatném výběru centra, kdy svůj výběr děti zaznamenávají do záznamového archu a mají přehled, čeho se již zúčastnily a co mohou volit příště, si rozvíjejí samostatnost, rozhodnost a částečně i zodpovědnost. Tento systém byl dětmi akceptován, poskytoval jim možnost volby, vlastního tempa a přinášel jim uspokojení ze seberealizace a zvládnutí úkolů. Vždy dvě přítomné učitelky měly o dětech velmi dobrý přehled a svým přístupem napomáhaly vytvářet příjemnou pracovní atmosféru.

Pohybové aktivity byly zařazovány každý den. Diferencovanými úkoly při pečlivě promyšlené a připravené tělesné výchově v tělocvičně byly děti přiměřeně aktivizovány, bez problémů zvládaly náročné cvičení i organizaci. Průběžně procvičovaly i správné dýchání, orientaci v prostoru, učily se spolupracovat a taktně byly vedeny k sebekázní. Samostatně pomáhaly při úklidu náradí a náčiní. Efektivita cvičení byla vynikající. Další pohybové aktivity, kromě pobytu venku, byly v době inspekce realizovány společnou formou průpravného motivovaného cvičení a také plaveckým výcvikem, který škola nabízí po projednání s rodiči a dětským lékařem.

V průběhu denních činností učitelky zařazovaly mnohé doplňkové zábavné aktivity, které přinášely dětem radost – hru na hledání pampelišky, zpěv známých písní za doprovodu klavíru, vyprávění zážitků.

Sledované spontánní činnosti byly velmi dobré. Řízené činnosti měly vynikající úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- pohybovým dovednostem věnuje škola velkou pozornost, děti byly odvážné, péče o jemnou motoriku se projevovala především u starších dětí,
- využívání různých pater v budově vyžaduje společné přechody, samostatnost dětí je podporována možnostmi výběru činností, sebeobsluhou při jídle a hygieně,
- vzájemná komunikace mezi dětmi byla vstřícná, častý byl i kontakt s učitelkami, jazykové dovednosti odpovídaly věku dětí,
- schopnost spolupracovat a přijímat různé role byla čtenější u starších dětí,
- velmi dobrá úroveň poznatků o přírodě a o ochraně životního prostředí vyplývá z důsledného naplňování cílů školního programu – vlastní zkušeností dětí,
- výtvarné práce dětí byly bohaté na podrobnosti, vyjadřovaly dětskou fantazii.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině, vydané městem Desná v Jizerských horách a údaje v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Krajským úřadem Liberec, se shodují.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina, vydaná městem Desná v Jizerských horách s účinností k 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
3. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 ke dni 30. 9. 2003
4. Přehledy výchovné práce obou tříd pro školní rok 2003/2004
5. Evidence docházky zapsaných dětí ve školním roce 2003/2004
6. Evidenční listy dětí zapsaných ve školním roce 2003/2004
7. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2003/2004
8. Písemné dohody o odvádění dětí pověřenou osobou platné pro školní rok 2003/2004
9. Školní kurikulum na rok 2003/2004 – 2005/2006
10. Třídní kurikulum a plán rozvoje osmi typů inteligence, nedatováno
11. Certifikát projektu „Zdravá mateřská škola“ z 8. 12. 1999 a 8. 12. 2003
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 2. 7. 2003
13. Školní řád z 2. 9. 2003
14. Vnitřní řád školy z 1. 9. 2003
15. Souhrnná analýza z hlediska zásad podpory zdraví - nedatováno
16. Pracovní smlouvy, náplně práce a doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Zdravá mateřská škola Desná, okres Jablonec nad Nisou byla v r.1997 přijata do projektu škol podporujících zdraví, garantovaného Státním zdravotním ústavem. Poslední certifikát na další tříleté období získala 8. prosince 2003.

Pedagogické pracovnice jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Všechny, kromě jedné s malým úvazkem u dětí, mají dlouholeté zkušenosti a jsou proškolené ke zvolenému projektu. Na nižší finanční rozpočet školy, vzhledem k místním demografickým podmínkám, reagovala ředitelka snížením pracovních úvazků učitelek, úpravou organizace provozu a propojením obou tříd.

Prostředí mateřské školy, vybavení pomůckami a velmi dobré prostorové podmínky umožňují realizovat zvolený program.

Zhlédnuté činnosti přinášely dětem zajímavé informace o přírodě, nejbližším okolí i o životě lidí. Zvolené metody – prožitkové učení, vlastní zkušenost, práce v centrech aktivit – odpovídají současným moderním vzdělávacím trendům. Na práci s dětmi byly učitelky vždy pečlivě připravené, vytvářely ve škole podnětné a příjemné klima. Děti získávaly dobré předpoklady pro další vzdělávání a velmi cenné prosociální vlastnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.

V Semilech dne 22. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 6. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Dana Scheibová	D. Scheibová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Ke Stadionu 183, p. o. box 31, 513 01 Semily. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	13. 7. 2004	h5-1074/04-1075
Zřizovatel	13. 7. 2004	h5-1074/04-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	---	Připomínky nebyly podány.